

De EU-Lange termijnvisie voor plattensgebieden, het Plattenspact (Rural Pact) en hoe we daar in Nederland mee aan de slag kunnen.

Ben van Essen (ERCA/Rural Pact Coordination Group)

Simone La Brijn (P10)

4 December 2024

WINTERSESSIE P10

#RuralPact

Funded by
the European Union

The long-term vision for EU's rural areas

Plattlandsgebieden zijn de basis van onze samenleving en de hartslag van onze economie.

De diversiteit van landschap, cultuur en erfgoed is een van de meest bepalende en opmerkelijke kenmerken van Europa.

Ze vormen een kernonderdeel van onze identiteit en ons economisch potentieel.

We zullen onze plattlandsgebieden koesteren en behouden en investeren in hun toekomst.

President Von der Leyen

**Communication from the EC
(June 2021)**

10 gedeelde doelen

Plattelandsgebieden:

- I. Vormen aantrekkelijke ruimtes, ontwikkeld in harmonieuze territoriale ontwikkeling,
- II. Zijn betrokken bij multi-level en plaatsgebonden bestuur
- III. Zijn leveranciers van voedselzekerheid, economische kansen, goederen en diensten voor de bredere samenleving,
- IV. Vormen dynamische gemeenschappen die zich richten op welzijn.
- V. Zijn inclusieve gemeenschappen van intergenerationele solidariteit.
- VI. Vormen bloeiende bronnen van de natuur, klimaatneutraliteit, duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen.
- VII. Profiteren volledig van digitale innovatie
- VIII. Herbergen ondernemende, innovatieve en vaardige mensen
- IX. Zijn levendige plaatsen uitgerust met efficiënte, toegankelijke en betaalbare openbare en particuliere diensten,
- X. Vormen plaatsen van diversiteit, die het maximale uit hun unieke activa, talenten en potentieel halen.

De visie voor het platteland in 2040

STERKER

Empowerde gemeenschappen
Toegang tot voorzieningen
Maatschappelijke Innovatie

VERBONDEN

Digitale verbindingen
Transport verbindingen en nieuwe mobiliteiten

WELVAREND

Diversificatie in economische activiteiten.
Duurzame voedselproductie

VEERKRACHTIG

Bestand tegen klimaatverandering.
Veerkracht tav milieu.
Sociale veerkracht

Gedeelde
doelen voor
2040

Actie Plan
en
Rural Pact

ACTIE PLAN

9 Flagships/24 thematische acties

▶ Rural revitalisation platform

- Enabling factors, self-assessment tool
- Launch 29 June 2023

▶ Research and innovation for rural communities

- Horizon 2021-2024 launched (120 M€)
- Startup village forum
- EIP-AGRI, RIS3
- Horizon 2025-2027

▶ Education and youth

- Study on rural young people access to ERASMUS and ESCP

▶ Sustainable multimodal mobility best practices for rural areas

- SMARTA NET Networking for municipalities

▶ Urban mobility framework published

▶ Rural Digital Futures

- Horizon + DEP WP published
- EDIH
- Digital skills and jobs platform
- Pilots on digital education for children in remote areas
- 5G for smart com.
- Rural digital index

▶ Rural municipalities in energy transition & Climate change

- Rural energy communities advisory hub

▶ Climate action in peatland /carbon farming

- Comm "Sustainable C cycles"
- 3 LIFE projects
- Just transition fund
- CAP assessments
- Certif. C removals

▶ EU mission: A soil deal for Europe

- Calls published

▶ Entrepreneurship and social economy

- Clusters of social and ecologic innovation (rural focus) report published – study by RTD
- Euroclusters call
- European cluster collaboration platform
- Transition pathway for proximity and social economy

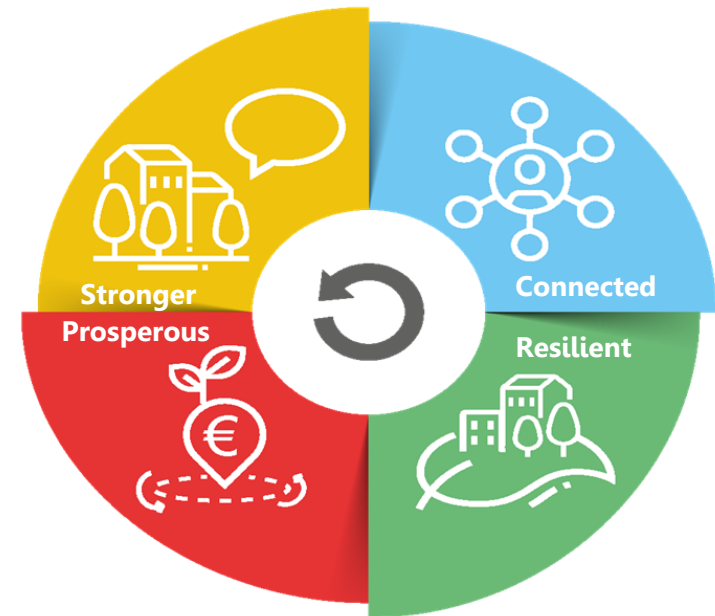
▶ Social resilience and Women in rural areas

- European care strategy (2022)

EU RURAL ACTION PLAN

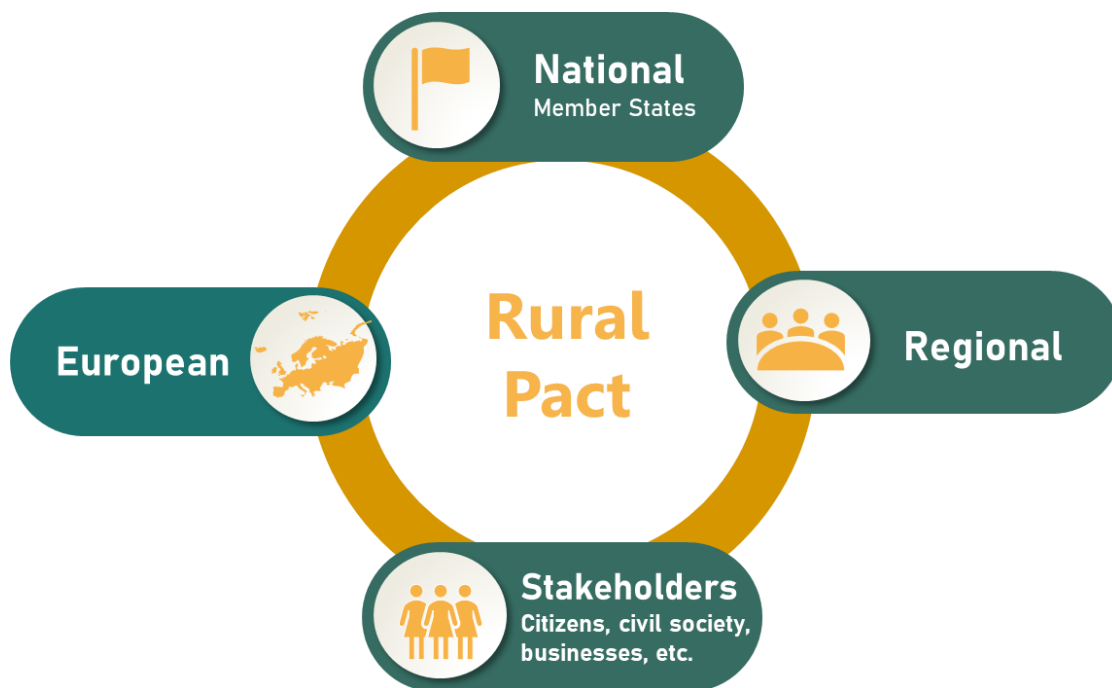
6 Horizontal actions

1. Rural Observatory
2. Functional Rural Areas
3. Improved Statistics
4. Rural Proofing
5. Toolkit on EU funding
- 6. Rural Pact**

The Rural Pact

Participatory process

Gestart
Rural Pact Conferentie (15-16 Juni 2022)

Wat is het Rural Pact ?

Het Plattelandspact is een formele ruimte en kader om de samenwerking tussen nationale, regionale en lokale overheden, maatschappelijke organisaties, bedrijven, academici en burgers te stimuleren om gezamenlijk de doelstellingen van de plattelandsvisie te verwezenlijken.

Doelen van het Plattelands Pact (Rural Pact)

**De stem van
plattelandsgebieden
versterken en naar voren
brengen in beleidsagenda's**

**Netwerken, samenwerken,
en gezamenlijk leren**

**Verbindenissen om actie te
ondernemen**

Join the Rural Pact Community! <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/RuralPact>

Rural Pact: Alle bouwstenen zijn operationeel

+2900

Rural Pact
Community
leden Oct 2024

Overheden

Academicie en R&D

Bedrijven

Maatschappelijk veld

Individueen

+128

Commitments to
act

Rural Pact
Coordination
Group

Rural pact
support
office
(Dec 2022)

Rural pact
Coordination
(Gestart Juni
2023)

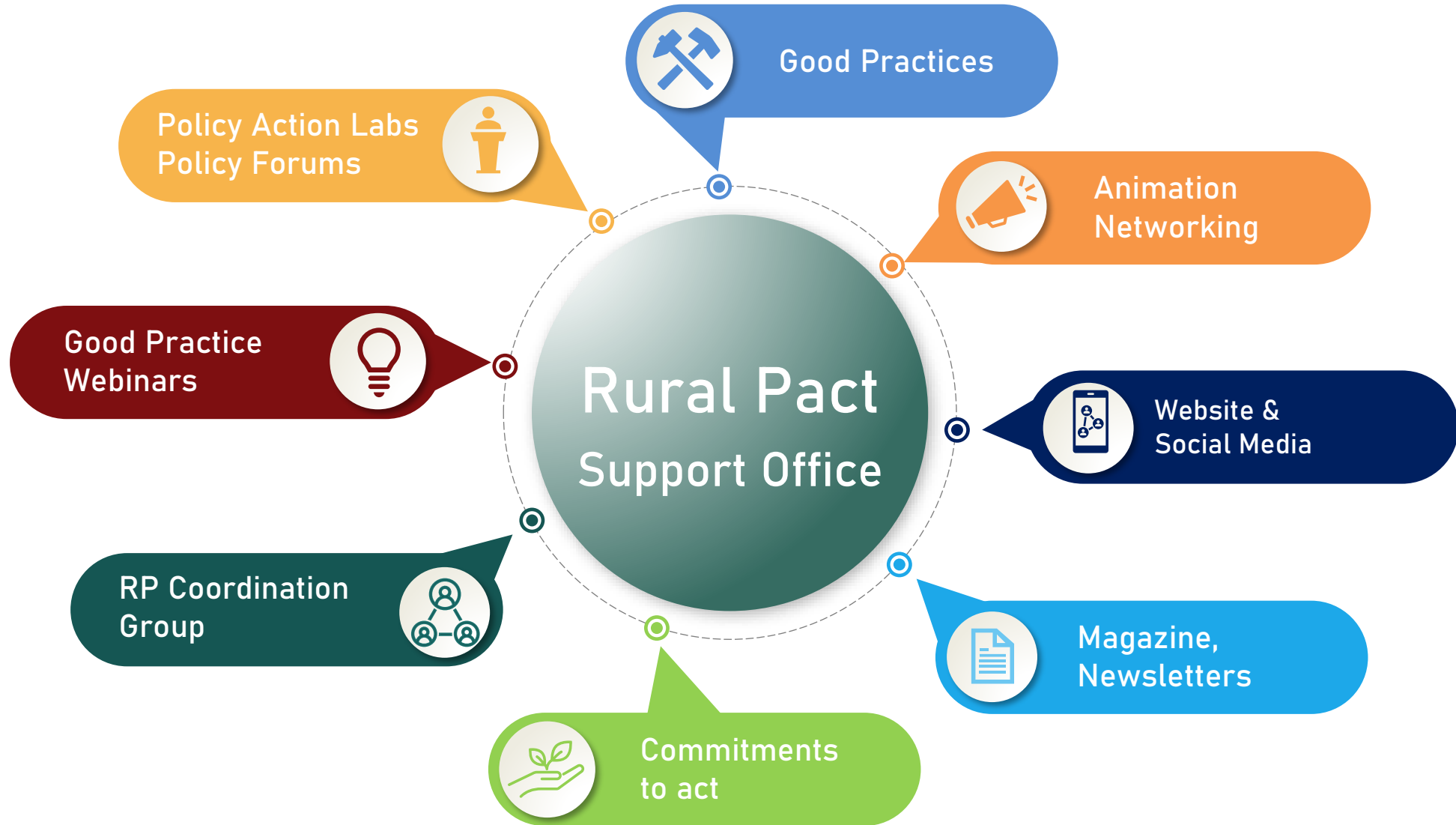
Welcome to the Rural
Pact community platform!

Join us

Rural pact
community
platform
(Start Juni 2023)

The Rural Pact Support Office

The Rural Pact Community Platform

Online plattelands community

What is in it for you?

- **Connect** with peers (**685 members**)
- Join the **Community Groups** (**9 groups**)
- Get inspired from **good practices** (**54 good practices**)
- Receive invitations to **participate in events**
- Be informed from **publications** (**14**), **news** (**187**) & **events** (**125**)
- **Commit** to act for rural areas (**128**)
- Receive the monthly **newsletter**

GROUP
Social economy

European Union
Access to services Democracy and participation...
English

GROUP
Migrants and refugees' inclusion in rural areas

European Union
Demography Education and tr...
English

GROUP
Mountain areas

European Union
Access to services Buildings...
English

GROUP
Women in Rural Areas

Austria Belgium Bulgaria Croatia Cyprus Czechia...
Stronger Rural Areas Connected rural areas Resilient...
English

GROUP
Smart Villar

Austria Belgium Bulgaria Croatia Cyprus...
Stronger Rural Areas Access to services Dy...
English

Join the Rural Pact Community Platform - https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/become-member_en

Previous Policy labs and High-level Policy Forum

2023 Policy Labs

- ▶ **STRONGER:** In person: **Taking action to tackle rural depopulation (29 June 2023)**
- ▶ **PROSPEROUS:** Online: **EU funds paving the way to the rural vision (14 December 2023)**

2023 High-level Policy Forum

- ▶ **ALL BUILDING BLOCKS:** **Shaping the future of rural areas (27-29 September 2023)**

2024 Policy Labs

- ▶ **ALL BUILDING BLOCKS:** In person: **Bringing the Rural Pact closer to rural citizens (22 May 2024)**
- ▶ **STRONGER:** Online: **Territorial development for the green transition: Harnessing the potential of rural communities (19 Sept 2024)**
- ▶ **ALL BUILDING BLOCKS:** In person: **Brussels: Enhancing policy coordination for vibrant rural areas (28 November 2024)**

Events in 2025

Policy Labs (tbc)

- ▶ Effectieve plattelandstoetsing en adequate datasystemen
- ▶ Ontevredenheid/vertrouwen/democratie
- ▶ Hoe financieren we plattelandsgebieden in de EU?

Good Practice Webinars (tbc)

- ▶ Wonen
- ▶ Toesisme/cultuur & erfgoed
- ▶ Ondernemerschap @ innovatie

2nd Rural Pact Conferentie 8-9 April 2025

Er is Momentum in Brussel:

start nieuwe Europese Commissie (o.a. nieuw visie op landbouw en voedsel), nieuwe prioriteiten (migratie, defensie..), herinrichting financiële structuren.....

Komt er een holistische plattelandsstrategie? → Declaration RPCG

Rural Pact Nederland

1. De stem van plattelandsgebieden versterken en naar voren brengen in beleidsagenda's
2. Netwerken, samenwerken, en gezamenlijk leren
3. Actie ondernemen (commitments)

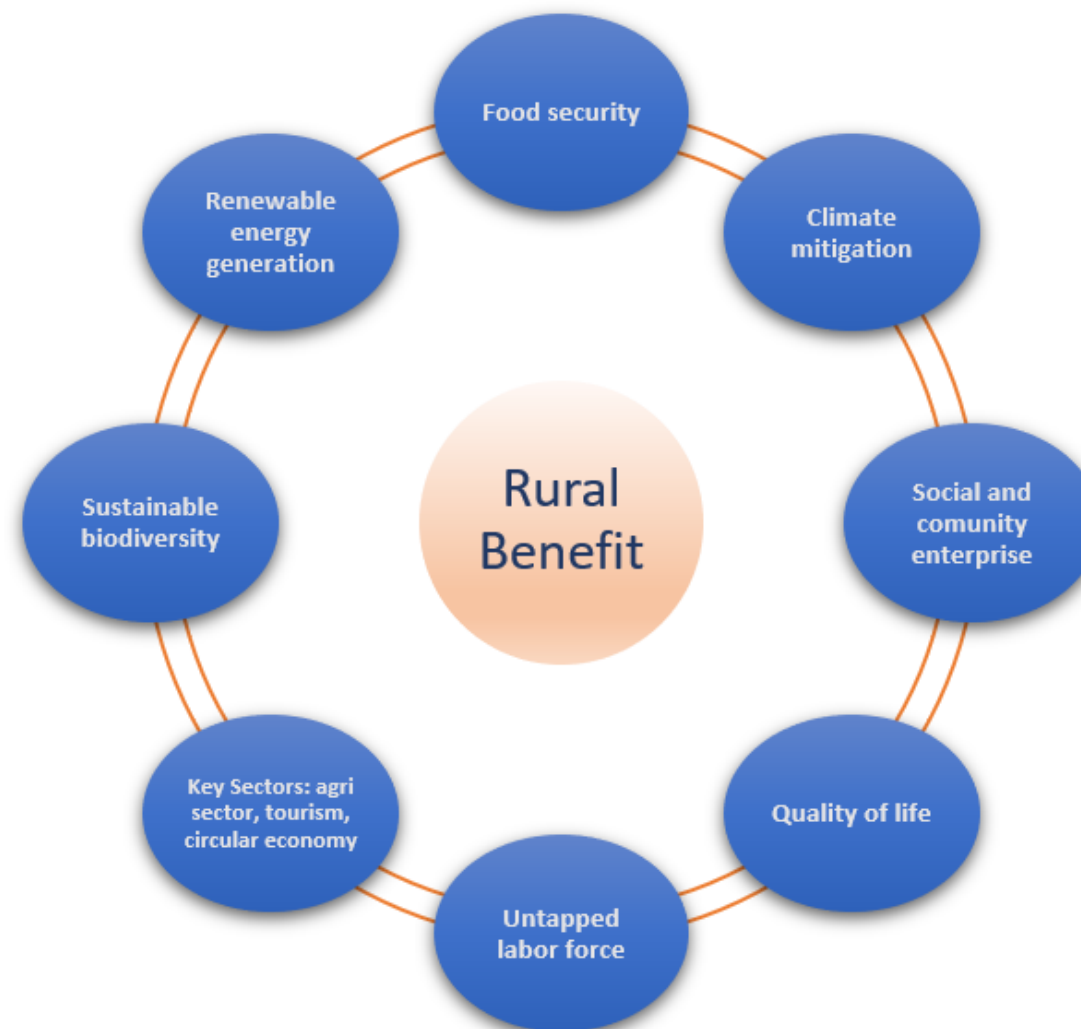
Nederland heeft geen samenhangende visie op Plattelandsontwikkeling

- ▶ Citaat: “Het platteland staat in brand (armoede, boeren die geen kant uit kunnen, verdrukte natuur etc.).. Daarom is er alle reden voor een Rural Pact Nederland.”
- ▶ Het ontbreekt in Nederland aan een samenhangende plattelandsvisie. Deelvisies (Nationaal Programma Landelijk Gebied = ingetrokken) en het Nationaal Strategisch plan (=GLB). De meeste recente integrale nota is van 2004!!! (Agenda voor een Vitaal Platteland).
- ▶ **Elke regio telt:** (RLi, RVS, ROB, maart 2023) “het rendement-denken in het nationaal beleid heeft geleid tot een schrikbarende toename van onwenselijke verschillen in brede welvaart tussen regio’s in Nederland.”

Verander het narratief Betty-Ann Bryce OECD

- Neem afstand van de negatieve perceptie van platteland dat "platteland hulp nodig heeft". Het is niet behulpzaam in beleidsontwikkeling die vaak wordt gedomineerd door stedelijke denkers.
- Neem een positieve benadering van het platteland: een plek van onbenutte kansen".

Rural Pact Nederland (62 personen)

We kennen veel netwerken voor het platteland, maar geen plek waar alle invalshoeken/geledingen voor plattelandsontwikkeling samen komen.

- ▶ 4 juni 2024: 1e verkennende bijeenkomst (Digitaal 22 aanwezig)
- ▶ 6 November: 2e bijeenkomst (Nijkerk, 40 aanwezig). Visievorming, Netwerkvorming, Kennisontwikkeling, Acties.
- ▶ 12 Februari 2025: 3e bijeenkomst (Maarn) Visievorming, Netwerkopbouw

DOE JIJ MEE? Meldt je aan op soldaat.bart@gmail.com of ben.van.essen@outlook.com

Vragen?

Rural Pact Community – Join us
<https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/RuralPact>

<https://rural-vision.europa.eu/>

SUBGROEPEN

Manifest voor het platteland

Wat zijn kernelementen voor een manifest voor Plattelandsontwikkeling in Nederland? (Sterker, Welvarend, Veerkrachtig, Verbonden)?

Welk instrumentarium (Actie Plan) hebben we hierbij nodig?